

ΑΠΟ ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ «ΑΣΤΕΡΩΝ» ΤΗΣ ΟΘΟΝΗΣ

Ο ΣΑΡΛΩ ΠΑΛΗΑΤΣΟΣ!

[Ανέκδοτοι άναμνήσεις του Τσάρλι Τσάπλιν από τήν πρώτη περίοδο τῆς ζωῆς του στήν Αμερική, δεκατέταν άκόμη ήταν ένας άσημος παληάτσος σ' έναν άγγλικό έπιθεωρησιακό θίασο.]

ΟΤΑΝ πάτησε τὸ πόδι μου γιὰ πρώτη φορὰ στήν Αμερική, δὲν συλλογιζόμουν τίποτε ἄλλο παρὰ πῶς θὰ καταφενα νὰ γίνων ένα μεγάλο «ἀστέρι» τοῦ μιούζικ - χώλ γιὰ νὰ κερδίζω πολλὰ καὶ νὰ έξασφαλίσω ἔτσι μιὰ άνετη ζωὴ στὴ μητέρα μου.

Ἐκείνη τὴν ἐποχὴ δὲν συλλογιζόμουν τὶς γυναικεῖς καὶ τὸν ἔρωτα. Δὲν εἶχα ἀγαπῆσει ποτὲ μου! "Ημουν ένας άσημος παληάτσος ποὺ εἶχε πολλὲς φιλοδοξίες κι' ένα δινειρό: νὰ κάνη εύτυχισμένη τὴ μητέρα του.

Εἶχαμε περάσει κ' οἱ δυὸς τραγικὰ χρόνια. Ή μητέρα μου μάλιστα, μιὰ ἐπωχή, εἶχε μισοτρελλαθῆ ἀπὸ τὴ φτώχια καὶ τὴν ἀπόγνωσι.

"Ολα αὐτὰ λοιπὸν συλλογιζόμουν δεκατέταν ἀποθεάσθηκα στήν Αμερική.

Ἐκεῖ, ἡ πρώτη πόλις ποὺ ἐπισκεφθήκαμε, οἱ συνάδελφοί μου κι' ἐγὼ, δὲκατέταν δηλαδὴ τοῦ Φρέντ Καρνό, ήταν ή Φιλαδέλφεια. Εμείναμε ἐκεῖ πέρα έναν δόλόκληρο μῆνα. Δυὸς ἐθδυμάδες στὸ «Πάρκ Θήατερ» καὶ δυὸς ἄλλες στὸ «Νίζων».

"Ἐπειτα, ἐπήγαμε στὸ Σικάγο. Ἀπὸ τὴν πόλι αὐτὴ ἔχω τρεῖς ζωηρές άναμνήσεις. Ή πρώτη ἀπὸ αὐτές εἶνε ή κωμικοτραγικὲς ἐκστρατεῖες μου κατὰ τῶν ποντικῶν τοῦ ξενοδοχείου μας. Κάθε τόσο ξυπνοῦσα καὶ πεταγόμουν ἀπὸ τὸ κρεβεθάτι γιὰ νὰ κυνηγήσω ένα μεγάλο ποντικό ποὺ ροκάνιζε τὰ παπούτσια μου. Κι' αὐτὴ ή ιστορία κρατοῦσε ὅλη τὴν νύχτα, γιατὶ οἱ ποντικοὶ ύστεροι ἀπὸ λίγο μὲ περιφρονοῦσαν καὶ ξαναγύριζαν πιὸ θρασεῖς καὶ πιὸ ἀχόρταγοι. Ἐνοεῖται, τὸ ξενοδοχεῖο μας δὲν ήταν πρώτης τάξεως. Εἴμαστε φτωχοὶ ήθοποιοὶ κι' ἔπερπε νὰ κάνουμε καὶ λίγη οἰκονομία. Ή δευτέρα άναμνησίς μου ἀπὸ τὸ Σικάγο εἶνε πολὺ λιγώτερο διασκεδαστική. "Οπως τώρα, ἔτσι καὶ τότε ή πόλις ήταν γεμάτη ἀπὸ γκάγκστερς. Τὸ βράδυ λοιπὸν ποὺ γυρίζαμε στὸ ξενοδοχεῖο, περπατοῦσαμε μὲ προφύλαξι στὴ μέση τοῦ δρόμου, ἔτοιμοι πάντα νὰ τὸ βάλουμε στὰ πόδια, μόλις ἔθγανε κάποιος ἀπὸ τὴ σκιὰ τῶν τοίχων. Τέλος ή τρίτη μου άναμνησίς, εἶνα ένα «μάτς» μπόξ ποὺ εἶχα μὲ τὸν "Άλμπερτ" Αουστιν.

"Ο "Αουστιν μὲ πείραζε πάντα γιατὶ ήταν δπως ἔλεγε, πιὸ δυνατὸς ἀπὸ μένα. "Ενα βράδυ λοιπὸν ποὺ μὲ εἶχε σκάσει μὲ τὶς εἰρωνείες του, ἔθγαλα μὲ θυμὸ τὸ σακκάκι μου κι' ἀνασκουμπώθηκα. Τὸ ίδιο ἔκανε γελώντας κι' δ συνάδελφός μου. Μὰ μόλις ἀρχισε ή πυγμαχικὴ συνάντησις, ἐγὼ, ἀντὶ νὰ μεταχειρίζωμαι τὶς γροθιές μου, ἔφερνα βόλτες γύρω του σὰν πετεινός, τὸν γαργαλοῦσα στὰ πλευρά, τοῦ ἔθαζα τρικλοποδιές, τὸν ἐπιανα ἀπὸ τὴ μύτη, τόσο κωμικά, ώστε δύος ὁ θίασος ποὺ παρακολουθοῦσε τὸ «μάτς» ἀναστάτων τὸν κόσμο μὲ τὰ ξεφωνητά καὶ τὰ γέλια.

"Ἄξαφνα, χωρὶς νὰ τὸ περιμένη κανείς, ή πόρτα τοῦ δωματίου μου ἀνοιξε καὶ παρουσιάσθηκε ἔξαλλος ὁ ξενοδόχος, κρατώντας στὰ χέρια του ένα τεράστιο πιστόλι.

— Σατανάδες! φώναξε! Θὰ σάς σκοτώσω δύος!.. — Δρόμο, παιδιά!... σφύριξα ἐγὼ στοὺς συντρόφους μου καὶ ἀπόδημα πρώτος ἀπὸ τὸ παράθυρο. Οἱ ἄλλοι, πανικόβλητοι μὲ ἀκολούθησαν ἀμέσως κι' ἔτσι ἐκεῖνοι τὴ νύχτα, κοιμηθήκαμε κάτω ἀπὸ τ' ἄστρα, γιατὶ κανεὶς δὲν ἐτολμοῦσε νὰ ξαναπεράσῃ μπροστὰ ἀπὸ τὸν ἔξαγριωμένο ξενοδόχο μας.

— Απὸ τὸ Σικάγο ἐπειτα ξεκινήσαμε για μιὰ μεγάλη «τουρνέ» σ' δλες τὶς πολιτεῖες, καὶ μιὰ ώραία ήμέρα βρεθήκαμε ἀνάμεσα στὰ Κάου-μπόϋς τοῦ Φάρ-Ούέστ.

— Εκείνη τὴν ἐποχὴ, τὸ 1911, ποὺ πήγαμε στὴ Μοντάνα, τὰ Κάου-μπόϋς ήσαν σωστοὶ ἀγριάνθρωποι, περήφανοι γιὰ τὴ θρυλικὴ τόλμη τους καὶ τὶς παλληκαριές τους. "Οταν ἐρχόντουσαν στὴν πόλι ἀπὸ τὸ «ράντσο» τους, εἶχαν τὶς τοέπες τους γεμάτες χρυσάφι, μεθοκοποῦσαν σ' δλα τὰ μπάρ κι' ἀλληλοσκοτώντων σαν γιὰ νὰ διασκεδάσουν!

Τὰ Κάου-μπόϋς λοιπὸν τὰ εἶδα γιὰ πρώτη φορὰ μ' ένα δραματικὸ τρόπο ποὺ θὰ μοῦ μείνη ἀξέχαστος. Ήταν ένα Σαββατόβραδο, στὴ μικρὴ πόλι Μπίλλινγκς. Εἶχα πάει μὲ τοὺς φίλους μου στὸ καλύτερο μπάρ, ποὺ ἀστραφτε ὀλόκληρο ἀπὸ τοὺς καθρέφτες καὶ τὰ κρύσταλλα. Τὸ μπάρ ήταν γεμάτο ἀπὸ κόσμο,

ποὺ μεθοκοποῦσε μέσα σὲ μιὰ θαρειὰ ἀποπνικτικὴ ἀτμοσφαρα.

Μόλις ὅμως καθήσαμε σὲ μιὰ γωνιά, ἀκούσαμε ἀπ' ἔξω ποδοσολητὸ ἀλόγων καὶ δυνατές βλαστήμιες, σὰν νὰ εἶχε φτάσει καμμιά συμμορία ληστῶν.

Οἱ θαμῶνες τοῦ μπάρ σώπασαν ἀμέσως κι' δλοι γύρισαν τὸ κεφάλι πρὸς τὴν πόρτα.

— Προσοχή! φώναξε τότε κάποιος. "Εφτασαν τὰ Κάου-μπόϋς!.. Τὸ νοῦ σας στὶς σφαῖρες!..

— Αμέσως κατόπιν εἶδαμε νὰ μπαίνη μέσα στὸ μπάρ ένας καθαλάρης, μ' ἔνα λιγνὸ ἄλογο τῆς πάμπας, κατασκόνιστο καὶ γεμάτο ἀφρούς. Δὲν θὰ μπορέσω ποτὲ νὰ ξεχάσω αὐτὸν τὸν «παλληκαρά» μὲ τὸ ἥλιοψημένο πρόσωπό του, τὸ ἡχηρὸ γέλιο του, τὸ πλατύγυρο καπέλλο ποὺ τὸ φοροῦσε στραβά στὸ κεφαλικαὶ τὸ μεγάλο κόκινο μαντῆλη, ποὺ εἶχε τηλιγμένο γύρω στὸ λαιμό. Τὸ Κάου-μπόϋς αὐτὸν ἀνασηκώθηκε στοὺς ἀναθατῆρες, μᾶς χαιρέτησε δλους εἰρωνικὰ καὶ ύστερα τράβηξε τὰ πιστόλια του καὶ βγάζοντας ένα παράξενο οὐρλιασμα χαράς, ἔκανε θρύψιλα μὲ τὶς σφαῖρες του έξη μποτίλλιες οὐσικού ποὺ ήσαν ἀραδασμένες πίσω ἀπὸ τὸν πάγκο.

— Νὰ τὶς βάλης στὸ λογαριασμό! φώναξε ύστερα στὸν μπάρμαν καὶ ξεπέζεψε.

Σὲ λίγο ὥρμησαν κι' ἄλλα Κάου-μπόϋς μέσα στὸ μπάρ κι' ἀπὸ ἐκείνη τὴ στιγμὴ δὲν ἄκουγε κανεὶς τίποτε ἄλλο παρὰ πιστολιές καὶ βλαστήμιες. Μιὰ ἀπὸ τὶς σφαῖρες αὐτὲς ποὺ διασταυρώντουσαν στὸν ἀέρα τρύπησε τὸ καπέλλο μου. Μὰ εύτυχῶς... δὲν τὸ φοροῦσα στὸ κεφάλι. Τὸ εἶχα κρεμασμένο, ἀπὸ ἐπάνω, στὴν κρεμάστρα...

Μιὰ παρόμοια περιπέτεια εἶχαμε ἀργότερα καὶ στὸ «Μπάρ της Μύτης τοῦ Σκύλου» στὴ Μοντάνα. "Ετσι κι' ἔκει πέρα, ένα βράδυ τὸ μπάρ γέμισε ξαφνικὰ ἀπὸ Κάου-μπόϋς. Σὲ λίγο ὅμως, αὐτὴ τὴ φορά, τὰ πράγματα πήραν ἀσκημὸ δρόμο. Δυὸς Κάου-μπόϋς μάλλωσαν γιὰ τὰ ὄμορφα μάτια τῆς κόρης τοῦ μπάρμαν καὶ κυλίσθηκαν καταγῆς μουγκρίζοντας σὰν θηρία ποὺ ήθελαν νὰ κατασπαράξουν τὸ ένα τ' ἄλλο.

— Εγώ τότε μποστά σ' αὐτὸν τὸ θέαμα, δὲν κρατήθηκα κι' ὥρμησα σὰν τρελλὸς νὰ τοὺς ξεχωρίσω. Μὰ τὴν ίδια στιγμή, ένα ἀπὸ τὰ Κάου-μπόϋς μοῦ ἔδωσε μιὰ γροθιὰ στὸ πρόσωπο, ποὺ μὲ ξάπλωσε στὸ πάτωμα, φωνάζοντας ἀγρια γιὰ ν' ἀκούσουν κι' ὄλλοι:

— Αφησε πρώτα νὰ δυῆμε ποιός θὰ ξεπερδέψῃ τὸν ἄλλο κ' ύστερα τοὺς χωρίζου-

με!...

Κι' δ καυγᾶς, ὅπως καταλαβαίνετε, δὲν πήρε τέλος παρὰ μονάχα μὲ τὸν φόνο τοῦ ένδος ἀπὸ τοὺς ἀντιπάλους.

— Ετοι γνώρισα τὰ Κάου-μπόϋς κι' διολογῶ ὅτι διετήρησα γι' αὐτὰ ένα εἶδος θαυμασμοῦ ἀνάμικτου μὲ τρόμο...

— Εκείνη τὴν ἐποχὴ δὲν κερδίζαμε πολλὰ λεφτά, μὰ γνωρίζω με τὸν κόσμο κι' ἀποκτούσαμε τὴν πεῖρα τῆς ζωῆς.

— Κι' ἔτσι, ἀργότερα, ὅταν μπόρεσα νὰ φέρω στὴν Αμερικὴ τὴν ἀγαπημένη μου μητέρα, ήξερα πῶς τίποτε δὲν ἄξιζε περισσότερο ἀπὸ ένα ησυχὸ σπίτι, καὶ τὴ στοργή της ποὺ μὲ βοήθησε νὰ γίνω δι, τι είμαι σήμερα.

Πολλὲς φορὲς εἶχα ἀπογοητευθῆ, πολλὲς φορὲς εἶχα πάρει τὸν στραβὸ δρόμο ποὺ θὰ μ' ἔφερνε στὴν καταστροφή, μὰ πάντα ἡ ἀγρυπνη φροντίδα τῆς μητέρας μου μ' ἔσωζε ἀπὸ τὴν ἀποτυχία. Τῆς χρωστῶ πολλὲς φορὲς τὴ ζωὴ μου. Κι' δ, τι ἔχω σήμερα, τὰ κέρδισα γι' αὐτήν. Μὰ δὲν ζῇ πειά. Ο θάνατός της ήταν γιὰ μένα μιὰ ἀνεπανόρθωτη καταστροφή. Μοῦ ἔλειψε ή στοργή της καὶ τὸ κενὸ ποὺ ἄφησε μέσα στὴν ψυχή μου, δὲν μπόρεσε νὰ μὲ κάνη νὰ τὸ ξεχάσω ή ἀγάπη καμμιᾶς ἄλλης γυναίκας.